

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Olomouc

Inspekční zpráva

Gymnázium, Olomouc, Čajkovského 9

Čajkovského 9/68, 779 00 Olomouc

Identifikátor školy: 600 016 935

Termín konání komplexní inspekce: 22. - 30. leden, 1. - 2. únor 2001

Čj.	134 23/01-05058
Signatura	km2zu202

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola sídlí v pronajaté budově, kterou užívá společně se základní školou. Smlouva o pronájmu je s městem Olomouc podepsána do roku 2004. Gymnázium má k dispozici 33 učebny, z nichž je 13 odborných, dále dvě tělocvičny, posilovnu a venkovní sportovní areál. Součástí školy je školní jídelna.

Ve škole se vyučuje podle generalizovaného učebního plánu s možností využití disponibilních hodin podle zájmu žáků, podle generalizovaného učebního plánu s profilací na živé jazyky a tělesnou výchovu a v dobíhajících oborech podle učebních plánů schválených MŠMT ČR pro Gymnázium, Olomouc, Čajkovského 9. Z celkového počtu 554 žáci studuje zaměření tělesná výchova 56 žáků a živé jazyky 113 žáků. Celková kapacita školy je dodržena. Výuku zabezpečuje 56 učitelů (11 z nich vyučuje na základě dohody o pracovní činnosti předmět sportovní příprava), dále ředitel školy a dva zástupci ředitele.

Přehled tříd a víceletých studijních oborů (stav k 24. 1. 2001)

Třída	Počet žáků/profilace na tělesnou výchovu (TV), živé jazyky (ŽJ)	Studijní obor	Vzdělávací program	Délka studia
I.,II.,III.,IV.,V.A, V.B	27/0,27/0,32/0,32/0,29/0, 29/0	79-41-K/001 Gymnázium	20 594/99-22	osmileté
V. D	21/21 (ŽJ)	79-41-K/008 Gymnázium-živé jazyky	14 660/96-21	šestileté (dobíhající obor)
VI. A	29/0	79-41-K/001 Gymnázium	25 048/95-21-23	sedmileté (dobíhající obor)
VI. C	26/6 (TV)	79-41-K/001 Gymnázium 79-41-K/013 Gymnázium-tělesná výchova	25 048/95-21-23 16 411/98-23/230	sedmileté (dobíhající obor)
VII. A	17/0	79-41-K/001 Gymnázium	25 048/95-21-23	sedmileté (dobíhající obor)
VII. C	26/11 (TV)	79-41-K/001 Gymnázium 79-41-K/013 Gymnázium-tělesná výchova	25 048/95-21-23 16 411/98-23/230	sedmileté (dobíhající obor)

Přehled tříd a čtyřletých studijních oborů (stav k 24. 1. 2001)

Třída	Počet žáků/profilace na tělesnou výchovu (TV), živé jazyky (ŽJ)	Studijní obor	Vzdělávací program	Délka studia
1. A	31/0	79-41-K/001 Gymnázium	20 595/99-22	čtyřleté
1. B	32/32 (ŽJ)	79-41-K/008 Gymnázium-živé jazyky	20 595/99-22	čtyřleté
1. C	32/23 (TV)	79-41-K/001 Gymnázium 79-41-K/013 Gymnázium- tělesná výchova	20 595/99-22	čtyřleté
2. A	29/16 (TV)	79-41-K/001 Gymnázium 79-41-K/013 Gymnázium- tělesná výchova	20 595/99-22	čtyřleté
2. B	31/31 (ŽJ)	79-41-K/008 Gymnázium-živé jazyky	20 595/99-22	čtyřleté
3. A	25/0	79-41-K/001 Gymnázium	25 049/95-21-23	čtyřleté
3. B	22/22 (ŽJ)	79-41-K/008 Gymnázium-živé jazyky	22 155/98-23/230	čtyřleté
4. A	28/0	79-41-K/001 Gymnázium	25 049/95-21-23	čtyřleté
4. D	28/28 (ŽJ)	79-41-K/008 Gymnázium-živé jazyky	22 155/98-23/230	čtyřleté

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci komplexní inspekce byla posuzována kvalita výuky v předmětech: český jazyk a literatura, cizí jazyk, dějepis, fyzika, matematika, informatika a výpočetní technika. Osnovy všech hodnocených předmětů jsou plněny.

Cizí jazyky

Výuce předmětu je vzhledem k zaměření vybraných tříd na živé jazyky věnována zvýšená pozornost. Učitelé cizích jazyků se zúčastňují zahraničních stáží, vzdělávacích aktivit organizovaných v rámci regionu i republiky, spolupracují s fakultami Univerzity Palackého Olomouc i s různými jinými organizacemi, např. Britskou radou, Goethovým institutem.

Škola nabízí žákům, kteří si zvolí studijní obor se zaměřením na živé jazyky, buď španělský, nebo německý jazyk. Výuka vybraných předmětů (dějepis, zeměpis) probíhá v těchto třídách v cizím jazyce. Druhým vyučovaným cizím jazykem je anglický jazyk.

Ve třídách ostatních schválených studijních oborů mají žáci při volbě prvního i druhého cizího jazyka možnost výběru mezi jazykem anglickým, německým a španělským.

Třídy jsou na výuku předmětu děleny na skupiny.

Výuka probíhá plánovitě, zpracované plány respektují cíle stanovené platnými osnovami, tj. rozvíjení všeobecných, receptivních, produktivních a interaktivních dovedností. Škola je pro splnění těchto cílů dostatečně vybavena učebnicemi i pomůckami. Žáci vlastní učebnice, které odpovídají současnému komunikativnímu pojetí výuky cizího jazyka. Pro výuku cizích jazyků

škola vybudovala dvě odborné učebny. Jsou vybaveny audiovizuální technikou a příruční knihovnou, která obsahuje odbornou literaturu i texty krásné literatury v příslušném cizím jazyce. Estetické prostředí učeben je motivující, jejich výzdoba je zaměřena především na seznámení s reáliemi zemí studovaného jazyka.

Většina učitelů splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, v jednom případě chybí kvalifikace pro výuku ve střední škole, jedna učitelka neabsolvovala doplňující pedagogické studium. Kvalita výuky nebyla touto skutečností negativně ovlivněna.

Ke zvýšení zájmu žáků o předmět využívá škola ve spolupráci se zahraničními lektory projektové vyučování, odborné přednášky a stáže v zemích studovaného jazyka.

Ve vyučovacích hodinách byly uplatňovány metody a formy práce, které rozvíjely řečové dovednosti žáků. Zvolené metody a formy práce respektovaly komunikativní orientaci v pojetí výuky cizím jazykům. Jazykové učivo bylo vyvozováno a procvičováno ze situačních kontextů. Žáci se seznamovali s reáliemi zemí příslušných jazykových oblastí. Ve vyšších třídách byli vedeni k užívání složitějších mluvnických struktur a schopnosti komunikovat v různých sociálních rolích. V souladu s cílem a obsahem výuky byly uplatňovány různé didaktické postupy a formy - samostatná práce, práce ve skupinách a dvojicích, frontální vyučování. Motivačně působilo zařazování jednoduchých i náročných soutěživých her. Účelně se pracovalo s poslechem cizojazyčného textu. Upevňovány byly návyky správné výslovnosti. Žáci byli vedeni k práci s dalšími zdroji informací. Učitelé se vhodně odvolávali na znalosti žáků získané v jiných předmětech, opírali se rovněž o jejich vlastní zkušenosti. Zadávané domácí úkoly sloužily k procvičení a upevnění probraného učiva. Učitelé si průběžně prověřovali pochopení učiva, upozorňovali na problémové jevy, poskytovali žákům při řešení samostatných úkolů pomoc. Žáci byli vedeni k sebehodnocení. Ojedinele se vyskytly hodiny, v nichž žáci nebyli používány metodami a formami práce vedeni k aktivnímu učení.

Vzájemné vztahy mezi učiteli a žáky a žáky navzájem byly ve sledovaných hodinách pozitivní. Učitelé dávali žákům prostor k vyjádření vlastního názoru. Nejlepší schopnost komunikovat prokázali v průběhu inspekce žáci s výukou v anglickém jazyce.

Kvalita výuky předmětu cizí jazyk je velmi dobrá.

Český jazyk a literatura

Výuka předmětu je plánovaná, probíhá podle tematických a časových plánů zpracovaných v souladu s osnovami. Stanovené počty týdenních hodin odpovídají učebním plánům. V primách je využito možnosti posílení výuky o jednu hodinu týdně, ve všech ročnících jsou třídy v jedné hodině děleny na skupiny. Dělené hodiny mají podobu praktických cvičení a slouží k procvičování a prohlubování probraného učiva. Žákům třetích a čtvrtých ročníků je vzhledem k jejich další profesní orientaci a požadavkům přijímacích zkoušek na vysoké školy nabízen seminář z českého jazyka a literatury s cílem prohloubení znalostí a vědomostí žáků z předmětu. Výukové cíle stanovili učitelé na základě aktuálního složení jednotlivých tříd a v nižších ročnících v souladu se standardy základního vzdělávání. Při bezprostřední přípravě vycházeli učitelé ze zpracovaných tematických plánů.

Výuka předmětu probíhá v kmenových třídách a v prostorách žákovské knihovny. Prostředí tříd nižších ročníků bylo estetické a motivující. Pro výuku má škola dostatek učebnic a pomůcek, které jsou dle potřeby a požadavků předmětové komise doplňovány a inovovány. Žákům, kteří již splnili povinnou školní docházku, je seznam doporučené studijní literatury zveřejněn v měsíci září na nástěnce umístěné v prostorách chodeb školy. Příkladná je spolupráce členů předmětové komise v oblasti materiálně-technického zabezpečení výuky předmětu i ve sjednocení kritérií při hodnocení výkonů žáků. Postupně je budována

a v hodinách využívána videotéka a fonotéka. Počítačové programy škola vlastní, v důsledku nedostatku ve vybavenosti školy počítači nejsou využívány v odpovídající míře. Kontrolní písemné práce jsou plánované, k jejich kumulaci v jednom dni nedochází. V rámci činnosti předmětové komise je prováděna kontrola kontrolních písemných prací před archivací, a to jak po stránce formální, tak obsahové. O provedených kontrolách je pořizován zápis.

Struktura většiny hodin a používané metody a formy práce respektovaly psychohygienické a didaktické zásady.

Při výuce jazyka a slohu učitelé používali induktivní postupy, na základě jednotlivých příkladů vyvodili za aktivní účasti žáků závěry a sledované cíle hodin. V hodinách jazyka žáci pracovali s učebnicemi a základními jazykovými příručkami, v literárních hodinách byli vedeni i k využívání jiných zdrojů informací. Těžištěm většiny literárních hodin byla práce s uměleckým textem za aplikace problémové metody. Při vyvozování nového učiva se učitelé opírali o vědomosti a znalosti žáků získané vlastní četbou, samostudiem a v předchozích hodinách. Účelně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. Pouze v některých hodinách převažoval výklad teorie s diktováním učiva nad aktivním učením. Učitelé v nich kladli důraz především na encyklopedické znalosti žáků. Ve všech hodinách bylo učivo interpretováno věcně správně.

Většina učitelů dbala na rozvoj komunikativních schopností žáků. Vzájemná komunikace byla založena na přátelských vztazích.

Kvalita výuky předmětu je velmi dobrá.

Dějepis

Plánováním a přípravou výuky předmětu se zabývá předmětová komise, která sdružuje učitele společenskovědních předmětů a latiny. Její členové odpovídají za obsahovou a věcnou správnost i časové rozvržení učiva do školních roků. O hodinové dotaci jednotlivých tematických celků si učitelé rozhodují individuálně. Pojetí maturitní zkoušky určuje učitel, který vyučuje v posledním ročníku studia dějepisný seminář. Obsahově je tento předmět zaměřen především na systematizaci učiva. Ve čtyřletém gymnáziu zaměřeném na živé jazyky je koncepce výuky předmětu dána vlastními osnovami schválenými MŠMT ČR, dějepis je vyučován ve španělském a německém jazyku. Kvalita výuky předmětu je příznivě ovlivněna pořádáním odborných exkurzí, návštěvou muzeí a archívů, žáci se mohou zapojit do soutěže Mladý historik. Prostřednictvím předsedy komise předkládají učitelé návrhy na vybavení sbírky a odborné literatury.

Výuka dějepisu je zabezpečena učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Předmět je vyučován v kmenových učebnách, učební pomůcky jsou přenášeny. Materiálně-technické vybavení je průměrné. Škole chybí mapový materiál, názorné a trojrozměrné pomůcky, odborná a populárně naučná literatura, obrazové a zvukové nahrávky. Přestože učitelé průběžně předkládají požadavky na nákup těchto pomůcek, nebyl v posledním roce uskutečněn s odůvodněním nedostatku financí. Ve výuce předmětu je používána ucelená řada dějepisných učebnic, žákům nižšího stupně gymnázia jsou učebnice a atlasy poskytovány zdarma. Pro vyšší stupeň studia učitelé učebnice a další studijní literaturu žákům doporučují. Pro výuku dějepisu v cizím jazyce jsou žákům poskytovány studijní texty, které vypracovávají příslušní učitelé.

V průběhu inspekce byla posuzována výuka dějepisu v gymnáziu se všeobecným zaměřením a ve španělské sekci. Úroveň výuky v dějepisném semináři nebyla hodnocena pro nepřítomnost učitele.

Organizace výuky, zvolené metody a formy práce vedly žáky k vytváření klíčových poznatků, chápání významu získaných vědomostí ve vzájemných souvislostech i k osvojení dovedností

pracovat s autentickými dokumenty a studijní literaturou. Metoda výkladu, řízený rozhovor, skupinová i individuální práce a uplatňování mezipředmětových vztahů vytvářely předpoklady pro komplexnější osvojování požadovaných vědomostí. Ojedinele jsou ve výuce vhodně zadávány menší projekty s různým tematickým zadáním. V době inspekce žáci kvarty obhajovali své názory a postoje související s podepsáním Mnichovské dohody a důsledky pro Československo. Střídáním činností většina učitelů dbala na vyváženou mentální hygienu žáků. Organizace výuky byla přizpůsobena jejich věku i schopnostem. Žáci pracovali s učebnicemi, studijní literaturou, atlasy, mapkami, ojedinele s nástěnnými mapami.

Učitelé většinou pozitivně hodnotili iniciativu a samostatnost žáků, vyjadřovali se k celkové práci třídních kolektivů. K sebehodnocení nebyli žáci vedeni. Přibližně třetina žáků se aktivně zapojovala do řešení zadaných úkolů, věcně argumentovala a objasňovala svá stanoviska. Výrazně iniciativnější přístup k výuce předmětu prokazovali žáci nižšího stupně gymnázia.

Důraz učitelů na rozvoj komunikativních dovedností a utváření vlastního názoru se v různé míře prolínal všemi vyučovacími hodinami.

Kvalita výuky předmětu je spíše nadprůměrná.

Informatika a výpočetní technika, seminář z informatiky

Předmět je v souladu s učebním plánem zařazen do výuky jako povinný. Osnovy předmětu jsou plněny. Žáci, kteří se chtějí hlouběji seznámit s výpočetní technikou, mají možnost navštěvovat volitelné semináře. Po jeho absolvování mohou z informatiky skládat maturitní zkoušku. Dvě třídy víceletého studia jsou výrazněji zaměřeny na informatiku, předmět mají zařazen do každého ročníku.

Všichni učitelé předmětu splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Výuka probíhá ve dvou odborných učebnách. Úroveň technického a programového vybavení počítačů umožňuje plnit učební osnovy. Část výpočetní techniky učebny, v níž probíhala výuka v době inspekce, však nebyla schopna sladit veškeré funkce při shodném zadání úkolu, čímž se narušil plynulý průběh výuky. Příčinou je nákup počítačů s odlišnou výkonností a od různých výrobců. Počet žáků odpovídá kapacitě učebny. Třídy se dělí, každý žák pracuje u počítače samostatně. Prostředí učebny je podnětné.

Učitelé mohou ve výuce využívat odbornou literaturu a časopisy, které jsou uloženy v příruční knihovně učebny. S učebnicemi pracují jen žáci plnící povinnou školní docházku. Vybavení dalšími pomůckami je průměrné (nosiče dat, díly z demontovaných počítačů).

Všechny sledované hodiny byly učiteli připraveny. Výukové cíle byly žákům sděleny na počátku. Z hlediska obsahu a náročnosti byly cíle přiměřené a dařilo se je splnit. Výklad nového učiva byl na odpovídající odborné úrovni, v souladu se současným stavem teorie a praxe. Učivo bylo interpretováno věcně správně. Ve všech hodinách žáci pracovali na počítačích, organizační pokyny učitelů byly jasné a žákům srozumitelné. Žáci měli dostatek času na procvičení učiva, organizace výuky jim umožňovala pracovat individuálním tempem. Učitelé kontrolovali práci žáků, opravovali chyby, ukazovali alternativní postupy řešení.

Opakování učiva na počátku a konci vyučovacích hodin bylo prováděno frontálně, bez klasifikace. Dovednost ovládat počítače byla celkově spíše nadprůměrná, rezervy byly u části žáků tříd humanitně zaměřených. Ovládání na základní úrovni však zvládali všichni žáci.

Motivace je přirozená, žáci si uvědomují, že dovednost ovládat počítač využijí nejen v průběhu dalšího studia, ale i v praxi.

Kvalita výuky informatiky a výpočetní techniky je velmi dobrá.

Fyzika

Prostorové a materiální podmínky pro výuku fyziky jsou na běžné úrovni, učitelé a žáci mají k dispozici odbornou učebnu vybavenou základní didaktickou technikou. K dispozici mají základní dvojrozměrné i trojrozměrné pomůcky. V hospitovaných hodinách bylo toto vybavení využito pouze v ojedinělých případech, experiment se neobjevil v žádné hodině.

Všichni učitelé předmětu splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

V úvodu třetiny hospitovaných hodin byli žáci seznámeni se vzdělávacími cíli. Většina učitelů měla hodiny připraveny a vytčené cíle, pokud byly stanoveny, se jim podařilo splnit. Některé cíle vyplynuly až z průběhu hodin. Motivace žáků byla v polovině hospitovaných hodin malá, komunikace učitelů se žáky byla většinou dobrá. Učivo bylo žákům s výjimkou jedné hodiny předáváno s odpovídající náročností a srozumitelným způsobem.

Fyzikální příklady, které byly v hospitovaných hodinách počítány, měly odpovídající náročnost a byly řešeny metodicky i odborně správně. Žákům byl dán dostatečný prostor pro samostatnou práci, jsou však málo vedeni ke schopnosti tvořivě využívat osvojené vědomosti a dovednosti. Pouze v části hodin byli vedeni k nutnosti umět obhájit svůj názor. Prohlubování dovednosti analyzovat fyzikální děj i schopnost zpracovávat výsledky analýzy matematickými prostředky se téměř neobjevily. Všichni učitelé používali správnou odbornou terminologii.

Žákům byly vytvářeny dobré psychohygienické podmínky. Většina hodin měla klasickou strukturu, moderní vyučovací metody byly použity ojediněle, vhodně byly střídány metody a formy práce. Na závěr většiny hodin bylo provedeno celkové shrnutí probíraného učiva bez zhodnocení výkonu žáků.

Laboratorní práce konají žáci průběžně, jsou zařazovány tak, aby vhodně doplňovaly problematiku probíraného učiva. Jejich náročnost odpovídala věku žáků a typu studia.

Některé třídy měly do rozvrhu hodin zařazena cvičení z fyziky (většinou primy), která učitelům umožňují podstatné zkvalitnění a zefektivnění výuky. Žáci, kteří projevují zájem o fyziku, navštěvují volitelný předmět seminář z fyziky, který je vyučován vždy až do posledního ročníku studia (tedy jako jednoletý).

Kvalita výuky fyziky je na běžné úrovni.

Matematika

Prostorové podmínky pro výuku byly dobré, výuka probíhala v kmenových učebnách, odborné učebny pro matematiku škola nemá vybudovány. Učitelé matematiky mají k dispozici základní učební pomůcky, které však pouze ve dvaceti procentech hospitovaných hodin použili.

Všichni učitelé splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Na výuku byli dobře připraveni a její průběh měli promyšlený. Do všech hospitovaných hodin bylo zařazeno opakování dříve probraného učiva. Nové učivo bylo vždy vyvozováno na základě předchozích znalostí, které byly učiteli většinou prověřovány frontálně. Probírání učiva byl věnován dostatek času.

Byla používána správná odborná terminologie, ve třiceti procentech hodin byl kladen důraz na alternativní postupy řešení. Učitelé v těchto hodinách vedli žáky k pochopení induktivních a deduktivních postupů řešení, k osvojení metod vědeckého myšlení. Ve většině hodin kladli důraz na rozvíjení logického myšlení a ve vyšších ročnících i abstraktního myšlení.

Kladem hospitovaných hodin byl přiměřený prostor na procvičování jak nového, tak i dříve probraného učiva. Žáci si v této části hodin mohli volit vlastní tempo. Samostatná práce žáků byla učiteli většinou průběžně kontrolována a v některých případech i vyhodnocována a klasifikována.

V polovině vyučovacích hodin byla aplikace matematických pojmů a poznatků samozřejmostí. Komunikace učitelů se žáky byla převážně velmi dobrá. Žáci byli průběžně motivováni a dobře spolupracovali s učiteli. Byli vedeni ke schopnosti vyjádřit a obhájit vlastní názor. Klasifikace byla prováděna jen zřídka, žáci byli motivováni slovním hodnocením. Závěry hodin obsahovaly stručné shrnutí učiva.

Ve všech hospitovaných hodinách byly použity klasické vyučovací metody. Téměř ve všech hodinách se podařilo splnit stanovené vzdělávací cíle.

Ve všech třídách měli žáci v souladu s učebními osnovami napsány, opraveny a vyhodnoceny povinné písemné práce. Jejich náročnost odpovídala věku žáků i typu studia. Většina z nich měla nízkou formální úroveň.

Kvalita výuky matematiky je velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání je v návaznosti na posuzované jevy a předměty hodnocena jako velmi dobrá. Český jazyk a literatura, cizí jazyk a matematika již byly hodnoceny v rámci komplexní inspekce konané v roce 1996. Kvalitativní posun byl zaznamenán v českém jazyce a literatuře, cizí jazyk a matematika zůstaly na přibližně stejném hodnotícím stupni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Od roku 1991, kdy bylo gymnázium založeno a podle zřizovací listiny deklarováno jako škola s přírodovědným a všeobecným zaměřením, došlo k úpravě nabídky vzdělávacího programu. V současné době studuje všeobecné zaměření 70 % žáků, škola dále vyučuje gymnázium se zaměřením na živé jazyky (německý jazyk a španělský jazyk, 20 % žáků) a tělesnou výchovu (10 % žáků). Víceleté obory s touto profilací i s přírodovědným zaměřením dobíhají a jejich výuka bude postupně ukončena.

Dlouhodobě škola usiluje o povolení bilingvního česko-španělského gymnázia a schválení profilace na sportovní přípravu. Na realizaci dílčích cílů se podíleli předsedové předmětových komisí nebo učitelé některých předmětů (např. tvorba osnov tělesné výchovy, dějepisu a zeměpisu pro výuku v cizím jazyce, zpracování koncepce bilingvního gymnázia). Tyto koncepční záměry se vedení školy prozatím nepodařilo realizovat. Žádost o zařazení studijního oboru 79-41-K/020 Gymnázium - sportovní příprava byla Rozhodnutím MŠMT čj. 10 738/2000-21 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. září 2000 opakovaně zamítnuta bez možnosti odvolání.

Poslední záměry vymezené v červnu 1999 jsou rozčleněny na oblast materiálního rozvoje, personálního zajištění a výchovně-vzdělávací proces, včetně nabídky mimoškolních aktivit. Časový rámec jejich realizace není v koncepci vymezen. Vedení školy se soustřeďuje na zlepšení prostředí školy, školní jídelny i materiálně-technického vybavení. Podařilo se např. zrekonstruovat část sociálního zařízení, opravit střechu jednoho pavilonu a instalovat počítačové zařízení pro regulaci odběru tepla. Z původních koncepčních záměrů nebyla uskutečněna rekonstrukce sportovního areálu. Jednání o prodloužení pronájmu budovy (smlouva končí v roce 2004) prozatím nebyla ze strany školy iniciována.

Plánování výchovně-vzdělávací činnosti a provozu školy je rozpracováno na jednotlivé školní roky. Systém plánů svým rozsahem striktně vymezuje základní cíle jednotlivých oblastí práce

školy a je úzce propojen se stanovenými povinnostmi pracovníků (včetně výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů) i s kompetencemi předmětových komisí.

Škola má v návaznosti na používané učební dokumenty a zvolené zaměření rozpracovány jednotlivé učební plány. Disponibilní hodiny jsou převážně využívány pro zařazení dějepisu, zeměpisu, biologie, fyziky, chemie a výpočetní techniky nebo pro posílení českého jazyka a literatury, matematiky, cizích jazyků (zejména v zaměření na živé jazyky) a tělesné výchovy (zaměření na tělesnou výchovu) nad rámec časové dotace předmětu uvedené v učebním plánu. Volitelné a nepovinné předměty jsou žákům nabízeny v návaznosti na využití disponibilních hodin vyučovaných předmětů. Ojedinele je zařazen latinský seminář. Většina učebních plánů je plněna v souladu se schválenými učebními dokumenty. Nedostatky byly zjištěny v prvním a druhém ročníku čtyřletého gymnázia se zaměřením na tělesnou výchovu, kde je týdenní hodinová dotace v každém ročníku překročena o 5 vyučovacích hodin a neoprávněně je vyučován předmět sportovní příprava jako povinný. Výuka předmětu je zabezpečena dohodami o pracovní činnosti, které jsou uzavřeny s 11 trenéry různých sportovních oddílů. Podle výkazu Škol (MŠMT) V 26-01 o sportovní přípravě na střední škole a o třídě s rozšířenou výukou tělesné výchovy na střední škole a na základní škole podle stavu k 30. září 2000 škola nárokovala finanční prostředky k zaplacení výuky předmětu sportovní příprava a Školský úřad Olomouc jí do rozpočtu tyto prostředky přidělil. Stejný postup byl realizován i v předcházejícím školním roce.

Nedostatky byly také zjištěny v systému a kvalitě finančního plánování na úrovni celé školy (viz str. 12).

V plánování byla zjištěna citelně slabá místa.

Organizování

Vedení školy tvoří ředitel a dva zástupci, z nichž jeden je zástupcem statutárním. Kontrolou personální dokumentace vedoucích pracovníků, včetně jmenovacích dekretů, a ostatních zaměstnanců školy nebylo zjištěno porušení zákonných norem. Interními příkazy ředitele školy jsou povinnosti pracovníků rozšiřovány i o další úkoly. Nevhodné je delegování povinností evidovat a zařazovat majetek a učební pomůcky na vedoucí školní jídelny (viz str. 15).

Od poslední komplexní inspekce došlo k posílení kompetencí předmětových komisí. Jejich připomínky a návrhy se projednávají v tzv. úzké pedagogické radě a na poradách vedení školy. Předsedům předmětových komisí je deklarováno právo a povinnost dvakrát ročně hospitovat v hodinách svých členů s cílem zlepšení didaktických postupů a sjednocení klasifikace. Členové komisí např. navrhují úpravy učebních osnov, vyjadřují se k materiálně-technickému zabezpečení výuky, podílejí se na přípravě žáků k olympiádám a soutěžím, na organizaci maturitních zkoušek, připravují zadání k přijímacímu řízení atd.

Vnitřní řád školy byl doplněn o některá práva žáků (např. zdůvodnění klasifikace, možnost požádat učitele o konzultaci, předkládání připomínek řediteli školy). V řádu nejsou zakotvena ustanovení týkající se zletilých žáků (poskytování informací rodičům, omlouvání absence). Definované zákazy souvisejí se zajištěním bezpečnosti a s ochranou žáků před účinky látek ohrožujících zdraví. Ve škole je ustavena rada žáků, která se schází s ředitelem školy několikrát v roce. Své připomínky mohou žáci vyjadřovat též prostřednictvím schránky důvěry. Ředitel školy označil činnost a připomínky rady žáků za málo podnětné, schránka důvěry je žáky využívána minimálně.

Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům z hlediska maximálního počtu vyučovacích hodin povinných předmětů v jednom dni a délky přestávek. Rozvrh hodin a

organizace výuky jsou z hlediska psychohygienického v době od 11:30 do 13:30 hodin negativně ovlivněny organizací výdeje obědů. Některé třídy mají zkrácené přestávky, dochází ke spojování hodin do dvouhodinových bloků bez přestávky. Tato opatření jsou vyvolána společným užíváním školní jídelny se základní školou a týkají se zejména žáků vyšších ročníků studia. Žáci plní povinnou školní docházku obědvají většinou po šesti vyučovací hodině.

Účinnou pomůckou k objektivnímu hodnocení žáků je vnitřní klasifikační řád.

Vnitřní i vnější informační systém je velmi dobře rozpracován a umožňuje rychlý přenos informací ke všem subjektům. Rozhodnutí ředitele školy vydávaná ve správním řízení mají předepsané náležitosti. Ochrana osobních dat žáků i zaměstnanců školy je zabezpečena.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 a Výroční zpráva o hospodaření za rok 1999 obsahují údaje podle zákona. Zpráva o činnosti školy svým způsobem zpracování neumožňuje sebehodnocení školy.

Organizování je spíše nadprůměrné.

Vedení a motivování pracovníků

Řídicí systém je založen na delegování odpovědnosti a pravomoci za svěřenou oblast nebo úkoly, organizování pravidelných porad užití pedagogické rady (ředitel školy a jeho zástupci, předsedové předmětových komisí, výchovná poradkyně, zástupce odborové organizace) a pedagogické rady. Činnost pracovníků je také koordinována prostřednictvím krátkodobých plánů, interních směrnic a ve větší míře i příkazů. Uplatňovaným systémem je zabezpečen plynulý chod školy, převažující příkazový styl řízení však potlačuje rozvoj pozitivní motivace a oboustranně vyvážené komunikace.

Hodnocení zaměstnanců je prováděno pravidelně v souvislosti s přiznáváním nenárokových složek platu. Vnitřní platový předpis má ředitel školy zpracován, jeho součástí jsou jasně stanovená kritéria pro přiznávání osobních příplatků, se kterými byli zaměstnanci seznámeni. Na hodnocení učitelů se kromě vedení školy podílejí i předsedové předmětových komisí. Zavedený způsob např. hodnotí odměňování učitelů za plnění každodenních běžných povinností, přípravu žáků na soutěže a olympiády, vedení sbírek a výsledky výuky. Z hodnocení některých sledovaných předmětů vyplývá, že část pedagogických pracovníků uplatňuje svůj invenční přístup ve výchovně-vzdělávacím procesu a podílí se na zkvalitňování podmínek výuky. Příkladná je práce výchovné poradkyně a učitelky pověřené protidrogovou prevencí. Žáci školy se pravidelně účastní různých soutěží a olympiád. Ve školním roce 1999/2000 dosáhli výraznějších úspěchů nejen na okresní, regionální, ale i republikové úrovni v oblasti sportu, v matematice, biologii, zeměpisu, chemii, českém jazyce, anglickém a německém jazyce.

Učitelé jsou průběžně informováni o nabídkách vzdělávání, vedení školy rozhoduje o důležitosti a vysílá je na akce tak, aby bylo co nejméně narušeno vyučování. V minulém školním roce bylo upřednostňováno především vzdělávání učitelů německého jazyka, fyziky a chemie. Účast na krátkodobých vzdělávacích akcích je podle vyjádření ředitele školy omezena finančními možnostmi.

Vedení a motivování pracovníků je dlouhodobě nepříznivě ovlivněno neúspěšným prosazováním koncepce gymnázia se zaměřením na sportovní přípravu a bilingvního gymnázia. Negativně působí proklamovaný nedostatek finančních prostředků.

Ve vedení a motivování pracovníků jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

Kontrolní mechanismy

System vnitřní kontroly je vytvořen vůči celé organizační struktuře. Plán kontrol přesně vymezuje úkoly, frekvenci kontrol i odpovědnosti jednotlivých členů vedení školy a dalších určených pracovníků.

Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu je prováděna průběžně po celý školní rok, zahrnuje všechny oblasti pedagogické práce. Základ spočívá v kontrole vedení pedagogické dokumentace, plnění stanovených povinností třídních učitelů, výchovné poradkyně, učitelky pověřené prevencí sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, je sledována činnost předmětových komisí.

Ve vedení povinné pedagogické dokumentace ČŠI nezjistila zásadní nedostatky.

V rámci hospitační činnosti, kterou vykonávají převážně zástupci ředitele a předsedové předmětových komisí, je sledováno především dodržování obecných didaktických zásad. Tematicky zaměřené hospitace nejsou využívány. Z hospitací jsou pořizovány zápisy a s učiteli je prováděn následný rozbor. V průběhu inspekce vykonávali hospitační činnost většinou zástupci ředitele. Následné rozborů se zaměřovaly na stanovení výchovných a vzdělávacích cílů, jejich splnění, použité metody a formy práce, využití učebních pomůcek atd. Učitelé měli možnost se k hospitovaným hodinám vyjádřit. Výsledky hospitací jsou podle sdělení minimálně dvakrát ročně analyzovány a zobecňovány na poradách vedení, v případě potřeby jsou přijímána opatření k nápravě nedostatků zjištěných u konkrétní osoby.

Pro hodnocení výsledků vzdělávání v některých předmětech škola využívá ročníkové a srovnávací testy, které vypracovávají členové předmětových komisí. Výsledky testů jsou analyzovány, zapracovány do další činnosti předmětové komise a předkládány řediteli školy.

Kontrolu provozu a hospodaření školy provádí ředitel školy, jeho zástupci a podle interních směrnic další určené pracovníci školy. Kontrola v jednotlivých oblastech ekonomické agendy je podrobně rozpracována v programu kontrolní činnosti. Vzhledem k celkovému hospodaření školy a jeho výsledkům je dodržování programu kontrol v některých bodech formální. Ukládání základních dokumentů školy i ostatních písemností podléhá stanovenému spisovému řádu školy, ve skutečnosti však probíhá nesystematicky (viz hodnocení efektivnosti využívání státních finančních prostředků).

Kontrolní mechanismy výchovně-vzdělávacího procesu jsou velmi dobré, v kontrole provozu a hospodaření byla zjištěna citelně slabá místa.

Celkově jsou v kontrolních mechanismech pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

Hodnocení kvality řízení

Na základě sledovaných jevů hodnotí ČŠI kvalitu řízení jako průměrnou. Ke zlepšení došlo od poslední komplexní inspekce v oblasti organizování, hodnocení pedagogických pracovníků a v hospitační činnosti.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNIHO ROZPOČTU

Hodnocení použití účelových prostředků

Škole jsou přidělovány účelové prostředky ze státního rozpočtu určené na pokrytí nájemného, neboť škola sídlí v pronajaté budově, která je majetkem města Olomouc (smlouva o nájmu čj. maj/211/94/W ze dne 9. května 1994). Dle uvedené smlouvy je škola povinna hradit smluvní nájemné a náklady spojené s obvyklou údržbou budov. Jakékoliv úpravy a opravy nad rámec běžné údržby je oprávněna provádět jen na základě předchozí písemné dohody s pronajímatelem. Náklady na tyto úpravy a opravy jsou škole uhrazeny po předložení a odsouhlasení příslušných dokladů odpočtem z nájemného.

V rozpočtovém roce 1999 plánovala škola rozsáhlou opravu sociálního zařízení, která byla předmětem výběrového řízení. Předběžný rozpočet této opravy činil cca 900.000 Kč, proto byly škole přiděleny **účelové prostředky na nájemné** v objemu Kč 934.000,-- (proti původnímu rozpočtu zvýšeno o Kč 305.000,--). Výběrové řízení řádně proběhlo, ale jeho výsledek byl rozporován jedním z jeho účastníků a stal se předmětem šetření Úřadu pro hospodářskou soutěž. Ten pozastavil výběrové řízení až do ledna roku 2000, takže škola nemohla do konce roku 1999 realizovat plánovanou opravu. Na základě uvedených skutečností byl škole úpravou rozpočtu k 10. prosinci 1999 snížen objem účelových prostředků na úroveň smluvně stanoveného nájemného Kč 629.000,--.

Účelově přidělené prostředky na nájemné v roce 1999 byly školou řádně zúčtovány.

V rozpočtovém roce 2000 obdržela škola účelové prostředky na výuku integrovaných žáků ve výši Kč 15.480,--. Tyto prostředky byly řádně vyúčtovány školskému úřadu, který jejich účelovost vymezil.

Dále byly škole do rozpočtu přiděleny účelové prostředky na pokrytí nájemného ve výši Kč 510.000,--. Úpravou rozpočtu k 16. říjnu 2000 byla částka zvýšena na Kč 720.000,-- a v této výši řádně vyúčtována. Celý objem této účelové dotace byl vynaložen na opravy se souhlasem pronajímatele.

Účelové prostředky přidělené ze státního rozpočtu v letech 1999 a 2000 byly použity na účel, k němuž byly určeny.

Hodnocení čerpání neinvestičních výdajů a ostatních neinvestičních výdajů (dále jen NIV a ONIV)

1. Závazné ukazatele rozpočtu roku 1999

Rozpisem rozpočtu k 31. březnu 1999 byly škole přiděleny prostředky v této výši:

NIV celkem	Kč 17.823.550,00
Z toho prostředky na platy	Kč 9.723.550,00
prostředky na OPPP	Kč 250.000,00
zákonné odvody ze MP	Kč 3.715.500,00
ostatní neinvestiční výdaje - ONIV	Kč 4.134.850,00
(účelové prostředky v rámci ONIV	Kč 934.000,00)

Limit počtu pracovníků byl škole stanoven následovně:

pedagogičtí pracovníci	44,15
ostatní zaměstnanci	20,49

Během roku 1999 došlo k několika rozpočtovým úpravám. Při poslední úpravě k 10. prosinci 1999 byl školní rozpočet celkově snížen na Kč 17.462.660,-- z toho Kč 10.013.560,-- činily mzdové prostředky a Kč 629.000,-- účelová dotace na nájemné, která byla snížena oproti původnímu rozpisu rozpočtu o Kč 305.000,--.

Přidělené **mzdové prostředky** byly vyčerpány a řádně zúčtovány v plné výši, závazné ukazatele mzdové regulace pro rok 1999 byly dodrženy.

Při čerpání prostředků na **ostatní neinvestiční výdaje** došlo k překročení, čímž vznikla organizaci **ztráta ve výši Kč 710.220,--**.

Na základě požadavku zřizovatele předkládá škola každoročně výroční zprávu a rozbor hospodaření, kde je povinna uvést příčiny dosaženého výsledku hospodaření. V případě Gymnázia, Čajkovského 9, Olomouc se v roce 1999 jednalo o ztrátu, která nebyla v rozboru hospodaření nijak zdůvodněna, proto se její příčiny staly předmětem analýzy.

2. Analýza hospodaření roku 1999

Analýzou hospodaření roku 1999 bylo prokázáno výrazně nerovnoměrné čerpání prostředků na ONIV, které bylo způsobeno nekoncepčním přístupem vedení školy a nekvalitním plánováním výdajů školy v jednotlivých obdobích rozpočtového roku

Bylo zjištěno, že v závěru roku 1999 vynaložila škola výrazně vyšší objem provozních prostředků na neplánované nákupy související s vybavením školy a nákup výpočetní techniky než v průběhu celého rozpočtového roku.

Kontrola přijatých faktur prokázala, že převážná část výdajů se týkala měsíce listopadu a prosince roku 1999.

Jednalo se především o tyto nákupy:

- 15 ks počítačů s příslušenstvím fakturovaných šesti fakturami v celkové hodnotě Kč 413.291,--; 12 počítačů bylo umístěno v počítačové učebně pro účely výuky, jeden počítač s připojením na internet pro potřeby žáků školy (byl pořízen z prostředků FRIM) a dva počítače se používají pro zpracování ekonomické agendy školy
- učební pomůcky:

2x video s příslušenstvím	Kč 55.651,00
kamera, objektiv, monitor s příslušenstvím	Kč 99.623,10
posilovací zařízení s příslušenstvím	Kč 25.725,00
knihy, mapy, učebnice	Kč 66.050,00
pianino Petroff (z prostředků FRIM)	Kč 59.935,00
- 3 ks tiskárny s příslušenstvím, skener, fax, mobilní telefon, kopírovací stroj Kč 116.659,--
- nábytek, koberce Kč 314.011,--
- nářadí a předměty pro technické zabezpečení školy v celkové hodnotě Kč 133.106,-- :
např.: vysavač (Kč 10.299,--), sekačka (Kč 23.519,--), křovinořez (Kč 20.106,--), chladnička (Kč 8.690,--), okružní pila a uhlová bruska (Kč 11.944,--), elektrický hoblík (Kč 9.350,--), kladivo (Kč 8.976,--), šroubovák (Kč 7.147,--) a další.

Při posouzení cen pořízených výrobků a srovnání s cenami na trhu obvyklými je možno konstatovat, že nákupy nebyly realizovány efektivně.

Analýza příčin záporného výsledku hospodaření v roce 1999 prokázala, že prostředky státního rozpočtu nebyly čerpány plánovaně a v některých případech nebyl brán ohled na efektivnost jejich vynaložení.

Uplatnění zákona č. 199/94 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů:

Pořízení 15 ks počítačů s příslušenstvím bylo realizováno v měsíci listopadu a prosinci 1999

z prostředků přidělených ze státního rozpočtu. Nákup byl realizován u pěti různých dodavatelů výpočetní techniky, přičemž ani jedna ze šesti fakturovaných částek nepřesáhla hodnotu Kč 100.000,--. Ředitel školy posoudil celou transakci jako veřejnou zakázku malého rozsahu a nevyžádal si před zadáním veřejné zakázky nabídky nejméně od tří zájemců. Pověřený pracovník školy se o situaci na trhu předběžně informoval.

Na základě vyjádření ředitele školy byl uplatněn § 49b) zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, dle něhož u veřejných zakázek do výše budoucího peněžitého závazku Kč 100.000,-- bez daně z přidané hodnoty může zadavatel rozhodnout o přímém zadání veřejné zakázky za cenu obvyklou v místě plnění. Při stanovení výše peněžitého závazku však zadavatel nepostupoval v souladu s ustanovením § 67 zmíněného zákona, dle kterého je rozhodující součet všech peněžitých závazků, které zadavateli vzniknou ze zadání veřejné zakázky v jednom rozpočtovém roce, spočívá-li zadání veřejné zakázky v uzavření několika samostatných smluv. V tomto případě se jednalo o celkovou fakturovanou částku Kč 338.763,-- bez daně z přidané hodnoty.

Při nákupu počítačů nebylo postupováno v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. Pokud by příslušná ustanovení uvedeného zákona byla dodržena a zakázka zadána jednomu dodavateli jako vybavení počítačové učebny, mohla být škole poskytnuta množstevní sleva a zároveň mohla dodaná výpočetní technika fungovat jednotně (viz str. 6 - hodnocení kvality výuky informatiky a výpočetní techniky).

3. Závazné ukazatele rozpočtu roku 2000

Rozpisem rozpočtu k 15. květnu 2000 byly škole přiděleny prostředky v této výši:

NIV celkem	Kč 16.282.790,00
Z toho prostředky na platy	Kč 9.307.150,00
prostředky na OPPP	Kč 320.000,00
zákonné odvody ze MP	Kč 3.555.640,00
ostatní neinvestiční výdaje - ONIV	Kč 3.100.000,00
(účelové prostředky v rámci ONIV	Kč 510.000,00)

Limit počtu pracovníků byl škole stanoven následovně :

pedagogičtí pracovníci	44,60
ostatní zaměstnanci	20,60

Během roku 2000 došlo ke třem úpravám rozpočtu, které se týkaly navýšení rozpočtu v oblasti účelových prostředků na nájemné o Kč 210.000,--, dále zvýšení limitu počtu pracovníků v souvislosti s nárůstem počtu tříd od nového školního roku o 0,46 úvazku a z toho vyplývající nárůst mzdových prostředků o Kč 289.300,-- a zvýšení ONIV o Kč 240.000,--.

Přidělené mzdové prostředky byly vyčerpány a řádně zúčtovány v plné výši, jak prokázala kontrola skutečného čerpání dle výkazu Škol P1-04 za první až čtvrté čtvrtletí roku 2000 v návaznosti na mzdovou inventuru sledovaného období. Závazné ukazatele mzdové regulace pro rok 2000 byly dodrženy.

Porovnáním výnosů a nákladů ve Výkazu zisku a ztráty za rok 2000 bylo zjištěno, že škole vznikl **kladný hospodářský výsledek ve výši Kč 210.540,--**.

Hospodaření roku 2000 bylo podrobena namátkové kontrole, která neprokázala závažné porušení obecně platných právních předpisů, pouze u některých dokladů byly shledány drobné

formální nedostatky. Kontrola se týkala přijatých faktur za energie a telekomunikační služby, včetně internetu, vyúčtování nájemného, vyúčtování cestovného, přijatých faktur za nákup učebnic a učebních pomůcek a spotřebního materiálu.

4. Evidence majetku a učebních pomůcek

Škola má zpracovanou organizační směrnici platnou od 1. ledna 1999 (během roku 2000 aktualizovanou čtyřmi dodatky), která vymezuje hmotný investiční majetek, drobný hmotný investiční majetek, zásoby, ceniny, pokladní limit, náležitosti a průkaznost účetních dokladů, postup při zpracování došlých faktur, zpracování mezd (UNICOS), inventarizaci majetku a závazků apod. V souladu s touto směrnici škola provádí inventarizaci hmotného majetku každé dva roky, poslední inventarizace byla provedena k 31. prosinci 2000. Při její kontrole a kontrole inventárních knih nebyly zjištěny závažné nedostatky. Při zařazování majetku, jeho evidenci a vyřazování neupotřebitelného nebo poškozeného majetku dodržuje škola předepsaný postup.

Ke kontrole byla předložena kniha drobného hmotného investičního majetku (dále HIM) do 40.000 Kč, inventární kniha HIM nad 40.000 Kč a rejstřík učebních pomůcek do 40.000 Kč. Při namátkové fyzické kontrole majetku v návaznosti na účetní doklady nebyly zjištěny nedostatky. Při kontrole dokladů byla zjištěna nejednotnost v evidenci učebních pomůcek, např. některé učební pomůcky do tělesné výchovy byly zařazeny v rejstříku učebních pomůcek a jiné v knize drobného HIM. Zařazováním a evidencí majetku a učebních pomůcek je pověřena vedoucí jídelny (viz str. 9).

V souvislosti s poskytováním učebnic a učebních pomůcek dodržuje škola nařízení vlády č. 15/1994 Sb., o bezplatném poskytování učebnic, učebních textů a základních školních potřeb, ve znění pozdějších úprav. Škola má zaveden sklad učebnic pro žáky plnící povinnou školní docházku a k pokrytí potřeb sociálně slabých žáků.

Pořizování učebních pomůcek v letech 1999 a 2000 bylo kontrolováno velmi detailně v účetních dokladech a v rejstříku učebních pomůcek v návaznosti na Resortní výkaz výnosů a nákladů, v němž jsou výdaje rozčleněny dle položek rozpočtové skladby.

Z kontroly údajů vykázaných v Resortním výkazu výnosů a nákladů za rok 1999 a 2000 vyplývají následující zjištění o částkách vydaných na nákupy učebních pomůcek ve sledovaném období:

Položka	rok 1999	rok 2000
Učebnice a škol. potřeby (položka 5135)	Kč 174.250,00	Kč 64.000,00
Knihy, učební pomůcky, tisk (položka 5136)	Kč 659.330,00	Kč 28.770,00
Celkem	Kč 833.580,00	Kč 92.770,00

V souladu s pokynem MŠMT čj. 19 062/96-40 ze dne 23. května 1996 „Rozlišování učebních pomůcek a materiálu“ uvedené částky nezahrnují školní materiál (tj. hmotný majetek, který je určen k jednorázové nebo krátkodobé spotřebě a používá se v souvislosti s výukovým procesem, např. papírnický materiál, chemikálie, baterie do přístrojů, diskety apod.), který se vykazuje na položce 5139 - Nákup materiálu jinak nespecifikovaný.

Do rejstříku učebních pomůcek byly v roce 1999 zařazeny pomůcky v celkové hodnotě Kč 577.322,--, což je cca 70 % výdajů vykázaných na položkách 5135 a 5136. Nákupy

učebnic, knih a tisku tvoří zbylých 30 % výdajů. Z kontroly rejstříku učebních pomůcek vyplynulo, že největší objem finančních prostředků byl použit pro nákup učebních pomůcek do předmětu informatika - výpočetní technika v hodnotě Kč 327.230,--.

V roce 2000 byly do rejstříku učebních pomůcek zařazeny učební pomůcky v celkové hodnotě Kč 22.510,--, což představuje jen 25 % výdajů vykázaných na položkách 5135 a 5136.

Následující přehled nakoupených učebních pomůcek v letech 1999 a 2000 dokládá, jakým způsobem jsou zabezpečovány jednotlivé předměty:

Rok 1999

Předmět	celková částka v Kč	učební pomůcky
Informatika	327.230,00	(počítače, tiskárna)
Zeměpis	103.861,00	(mapy, kamera, televizory)
Tělesná výchova	43.068,00	(posilovací stroje, závaží, hokejky, stojany na tyče)
Hudební výchova	42.894,00	(posilovací stroje, závaží, hokejky, stojany na tyče)
Fyzika	30.479,00	(40 položek - multimetry, periskopy)
Španělský jazyk	14.277,00	(video)
Dějepis	5.602,00	(mapy)
Biologie	4.355,00	(didaktické plakáty, krystaly)
Matematika	2.956,00	(11 položek - pravítka, kružítko)
Anglický jazyk	2.600,00	(radiomagnetofon)
Celkem	577.322,00	

Rok 2000

Předmět	celková částka v Kč	učební pomůcky
Audiovizuální učebna	9.768,00	(diktafony, sluchátka, nabíječky, lupy)
Informatika	6.771,00	(modem)
Zeměpis	4.180,00	(3x mapa)
Fyzika	1.791,00	(9x multimetr)
Celkem	22.510,00	

Z uvedeného přehledu je patrné, že pořizování učebních pomůcek do jednotlivých předmětů probíhá neplánovaně a nerovnoměrně v souvislosti s objemem vynaložených prostředků.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Využívání prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu nelze hodnotit jako efektivní. Do hospodaření školy se negativně promítají vlivy nesystematického přístupu k finančnímu plánování.

Úhrada ztráty z hospodaření minulých let zatěžuje finanční hospodaření školy a omezuje prostor pro zkvalitňování materiálně-technických podmínek školy ovlivňujících úroveň výuky.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Součástí Gymnázia, Olomouc, Čajkovského 9 je školní jídelna. Obědy jsou připravovány nejen pro žáky a zaměstnance vlastní školy, ale i pro žáky a zaměstnance základní školy, která sídlí ve stejném objektu. Cílová kapacita školní jídelny (900 jídel) není překročena. V prosinci 2000 bylo přihlášeno ke stravování celkem 535 strážníků, v den kontroly 26. ledna 2001 byl skutečný počet strážníků 439. Provoz jídelny zabezpečuje osm zaměstnanců, což je přiměřený počet s přihlédnutím k provozním podmínkám a nutnému zajištění hygienického a bezpečného provozu. Provoz školní jídelny se řídí organizačním řádem, který je vyvěšen v prostorách jídelny. Stravovací komise je jmenována ředitelem školy. Jsou v ní zastoupeni žáci, rodiče, pedagogičtí pracovníci a zaměstnanci školy. Škola plánuje generální opravu podlahy jídelny a postupnou výměnu zařízení kuchyně, které jí poskytl město. Prostředí jídelny a kultura stolování mají běžnou úroveň. Pro vlastní stolování je k dispozici místnost, jejíž kapacita umožňuje výdej obědů pouze na etapy. Organizace výdeje stravy upřednostňuje žáky plnící povinnou školní docházku (viz str.10). Sociální zázemí je odpovídající, tvoří jej šatna na odkládání svrchních oděvů a oddělená sociální zařízení pro chlapce a dívky. Po dobu výdeje obědů žákům je vykonáván pedagogický dozor.

Školní jídelna má spíše nadprůměrnou úroveň.

- Výchovné poradenství a prevence v oblasti sociálně patologických jevů dětí a mládeže jsou funkční. Obě učitelky mají vymezeny oblasti svého působení, vzájemně úzce spolupracují s třídními učiteli, ostatními učiteli, rodiči i žáky. Jejich činnost je úzce provázána a není formální. Škola vykazuje dva integrované žáky, pro které zpracovala individuální vzdělávací programy. S jejich obsahem se průběžně pracuje, podle potřeby jsou prováděny korekce. Pro každý školní rok je pečlivě a promyšleně zpracováván Minimální preventivní program, který pověřená učitelka pravidelně vyhodnocuje a posuzuje jeho účinnost.

Výchovné poradenství a prevence v oblasti sociálně patologických jevů dětí a mládeže jsou příkladné.

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR zřídilo ke dni 29. prosince 2000 podle § 17a, § 17b a § 17d zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, Radu Gymnázia Olomouc, Čajkovského 9. Rada školy má 12 členů a ve své činnosti se řídí § 17e a § 17f zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 25. 9. 1991, dodatky ke zřizovací listině: čj. 29 515/94-61 ze dne 25. 7. 1994, čj. 22 686/95-61 ze dne 4. 10. 1995, čj. 29 620/98-21 ze dne 27. 10. 1998
- Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 10 738/2000-21 ze dne 31. 1. 2000
- Učební dokumenty pro gymnázium (generalizovaný učební plán, osnovy předmětů), učební dokumenty školy (viz str.2)
- Inspekční zpráva z komplexní inspekce čj. K-13-03/9697-408 ze dne 12. listopadu 1996
- Koncepce rozvoje školy z června 1999

- Program školy na školní rok 2000/2001 ze dne 29. 9. 2000
- Náplň práce předsedů předmětových komisí ze dne 2. 9. 1996
- Plány činnosti předmětových komisí na školní rok 2000/2001
- Jmenovací dekret ředitele školy čj. 25 036/97-61z 1. července 1997
- Pověření statutárního zástupce ředitele školy z 1. února 1993
- Pověření zástupce ředitele školy z 1. června 1994
- Pracovní náplně: statutárního zástupce ředitele školy z 2. října 2000, zástupce ředitele školy z 2. října 2000, předsedů předmětových komisí z 2. září 1996, vedoucí školní jídelny z 2. října 2000, školníka z 1. května 1997, bezpečnostního technika z 22. září 1997,
- Povinnosti učitelů z 15. září 1994, upravené 2. září 1996, povinnosti výchovného poradce ze 4. září 1995
- Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, pracovní smlouvy zaměstnanců školy, jejich platové výměry, dohody o změně sjednaných pracovních podmínek, dohody o provedení práce, dohody o pracovní činnosti, rozhodnutí o přiznání osobních příplatků, příplatků za třídnictví a za vedení
- Organizační schéma školy
- Rozvrh hodin pro školní rok 2000/2001, přestávky a režim vyučování
- Směrnice k zabezpečení odborné správy a uložení písemností z 15. října 1999
- Vnitřní řád z 1. září 1999
- Pokyny pro zajištění dozorů na chodbách a v jídelně z 15. ledna 1996
- Organizační řád pro akce mimo Olomouc z 1. září 1999
- Organizační řád školní jídelny s platností od 1. ledna 2000
- Vnitřní platový předpis s účinností od 1. ledna 2001
- Klasifikační řád projednaný na pedagogické radě dne 7. října 1998
- Opatření ke snížení absence z 2. září 1994, příkazy ředitele školy
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000, Výroční zpráva o hospodaření za rok 1999
- Plány práce předmětových komisí
- Zápis z pedagogických rad konaných od června 2000 do termínu inspekce
- Týdenní rozpis plánování a termínování úkolů
- Třídní knihy tříd II.A, V.A, V.D, VI.C, VII.A, VII.C, 2.A, 2.B, 3.A, 3.B, 4.A, 4.D za školní rok 2000/2001
- Třídní výkazy tříd I.A, II.A, IV.A, V.A, V.D, VII.A, VII.C, 1.A, 1.B, 2.A, 4.A, 4.D za školní rok 2000/2001
- Protokoly přijímacího řízení za školní rok 1999/2000
- Povinná dokumentace k ukončování studia třídy VII.C za školní rok 1999/2000
- Protokoly o komisionální zkoušce za školní rok 1999/2000
- Vzorky kontrolních slohových prací za školní rok 2000/2001
- Vzorky čtvrtletních písemných prací z matematiky za první a druhé pololetí školního roku 2000/2001
- Zahajovací výkazy k 1. 9. 1999 a 4. 1. 2000

- Statistický výkaz Škol P1-04 za první až čtvrté čtvrtletí roku 1999 a 2000
- Rozpis rozpočtu na neinvestiční výdaje včetně úprav rozpočtu na rok 1999 a 2000
- Finanční rozvaha pro rok 1999 a 2000
- Kniha drobného HIM
- Inventurní kniha HIM
- Rejstřík učebních pomůcek
- Faktury za nákup výpočetní techniky
- Smlouva o nájmu budovy školy čj. maj/211/94/W ze dne 9. 5. 1994
- Výkaz růstu a ztráty za rok 1998, 1999, 2000
- Resortní výkaz nákladů a výnosů za rok 1999 a 2000

ZÁVĚR

- Škola vyučuje obory v souladu s platným rozhodnutím o zařazení do sítě škol a podle platných učebních dokumentů. Učební plány gymnázia se všeobecným zaměřením a se zaměřením na živé jazyky jsou plněny. Nedostatky byly zjištěny v prvním a druhém ročníku čtyřletého gymnázia se zaměřením na tělesnou výchovu, kde je překročena týdenní hodinová dotace o pět vyučovacích hodin a jako povinný předmět je neoprávněně vyučována sportovní příprava. Osnovy hodnocených předmětů jsou plněny.
- Škola sídlí v pronajaté budově, kterou využívá společně se základní školou. Smlouva o pronájmu končí v roce 2004. Od poslední komplexní inspekce došlo celkově ke zlepšení materiálně-technických podmínek školy. Jejich úroveň je v současné době průměrná. Velmi dobré je vybavení pro výuku cizích jazyků. Nepodařilo se však zrekonstruovat venkovní sportovní areál a zkvalitnit podmínky pro výuku tělesné výchovy, přestože se škola na toto odvětví vzdělávání orientuje.
- Výuku zabezpečuje 55 odborně a pedagogicky způsobilých učitelů, 4 pedagogičtí pracovníci kvalifikační předpoklady nespĺňují.
- Kvalita výuky českého jazyka a literatury, cizích jazyků, matematiky, informatiky a výpočetní techniky je velmi dobrá, v dějepisu je spíše nadprůměrná, fyzika má průměrnou úroveň.
- Vzájemná interakce a komunikace byla vedena především na úrovni učitel - žák, skupinovou formu výuky a spolupráci mezi žáky zařazovali především učitelé jazyků a ojedinele dějepisu. V ostatních předmětech převažoval frontální způsob práce a metoda výkladu. Ve většině hodnocených předmětů byly využívány mezipředmětové vztahy a motivačně působila aktualizace učiva.
- Ve strategii řízení došlo od poslední komplexní inspekce k pozitivní změně v posílení kompetencí předmětových komisí, ve způsobu hodnocení pedagogických pracovníků a ve zkvalitnění hospitační činnosti. Převaha negativ byla zjištěna v oblasti koncepčních záměrů a finančního plánování.

Kvalita vzdělávání je na základě sledovaných předmětů hodnocena jako velmi dobrá, v řízení školy jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

Využívání prostředků přidělených škole ze státního rozpočtu nelze hodnotit jako efektivní.

Celkově má škola průměrnou úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Lenka Zedková	Lenka Zedková v. r.
Členové týmu	RNDr. Vlastimila Kozelská	V. Kozelská v. r.
	Ing. Petr Lipčík	Petr Lipčík v. r.
	Mgr. Dagmar Raisová	Dagmar. Raisová v. r..
	PhDr. Marcela Rybková	Marcela Rybková v. r.
	Ing. Eva Stachová	Eva Stachová v. r.
	Ing. Markéta Tomečková	M. Tomečková v. r.

V Přerově dne 2. března 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28.3.2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
RNDr. Rudolf Bláha	Rudolf Bláha v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Krajský úřad, odbor školství, Kosmonautů 8 772 00 Olomouc	2001-04-27	134 44/01
Zřizovatel: MŠMT ČR Karmelitská 7 118 12 Praha 1 - Malá Strana	2001-04-27	134 45/01
Rada školy: Rada Gymnázia Olomouc Čajkovského 9	2001-04-27	134 46/01

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
----	-----	Nebyly podány.